

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LVII.

Nr. 132.

Braşov, Joi, 16 (28) Iunie

1894.

Redacţiunea, Administraţiunea,
şi Tipografia:
Braşov, piaţa mare Nr. 30.
Scrisorile nefrancoate nu se
primesc. — Manuscrise nu se
retrimit.

INSERATE se primesc la Admi-
nistraţiunea în Braşov şi la ur-
mătoarele Birouri de anuloruri:
în Viena: M. Dukas, Heinrich
Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppelk
Nachfolger; Anton Oppelk, J.
Dannenberg, în Budapesta: A. V.
Goldberger, Eckstein Bernat; în
Bucureşti: Agence Havas, Suc-
cursale de România; în Ham-
burg: Karoly & Liebmann.

Preţul inserţiunilor: o serie
garnonă pe o coloană 6 or. şi
30 or. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o
serie 10 or. sau 30 bani.

„Gazeta” iese în mâna care dă.
Abonamente pentru Anstro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe şase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 franci, pe şase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumără la toate oficiile
poştale din întru şi din afară
şi la dd. colecători.

Abonamentul pentru Braşov:
a administraţiunea, piaţa mare,
Tergulul Inului Nr. 30 etagiul
I.: pe un an 10 fl., pe şase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Ună asemplară 5 or. v. a.
3 fl. Atâtă abonamen-
tele câtă şi inserţiunile sunt
a se plăti înainte.

Pumnalul anarhiştilor.

Braşov, 15 Iunie v.

Scirea, că preşedintele Repu-
blichei franceze Sadi Carnot a că-
dută victimă pumnalului răsbunător
al anarhiştilor, a produsă cea
mai adencă emoţiune şi indignare
în totă lumea cultă. Tote naţiunile
şi guvernele se grăbesc a-şi es-
prima simpatiile şi compătımirea
lor pentru Franca, care a suferit
o lovitură atât de grea prin acest
mişelească asasinat.

Carnot se bucura nu numai de
stima şi simpatia Francesilor, ca
mare şi desinteresat patriot şi ca
demn urmaş al glorioşilor săi
părinţi, der elu sciu să câştige şi
în afară vedă şi simpatia, căci, cum
dise ministrul-preşedinte Crispi în
camera italiană, elu a fost un
„om cinstit, care n'a putut avé
inimic şi n'a putut deştepta ură“.

Şi totuşi, cu tote eminentele
sale calităţi, Carnot își făcu inimic
şi deşteptă ură de mörte între
membrii acelei asociaţiuni secrete,
care tinde a răsturna ordinea socială
esistentă şi a submina ori-ce auto-
ritate în stat prin anarhia.

I-au jurat răsbunare anarhişti
preşedintelui Republicii franceze din
momentul, când n'a voit să se in-
duplece a se folosi de dreptul său
de graţiare faţă cu anarhiştii Ra-
vachol şi Henry, cari au fost
condamnaţi la mörte. După ce a ră-
mas constant şi n'a dat ascultare
cererilor, ce i s'au fost adresat
pentru graţiarea dela pedepsa de
mörte a acelor criminali sceleraţi,
a primit mulţime de scrisorî ano-
nime dela anarhişti, în care aceştia
il ameninţau cu peire.

Şi-au ținut cuvântul, şi cu
tote precauţiunile, ce se luaseră pen-
tru Carnot, i-a succes mânei asa-
sine de a-i înfige pumnalul în peptu
tocmai în momentul, când mer-
gându în trăsura la teatru era en-
tusiastic aclamat de poporaţiunea

din Lyon. Se dice, că asasinul ținea
ascuns pumnalul sub un buchet
de rose. Cređendu-se că voiesce să-
predea flori preşedintelui, l'au lăsat
să s'apropie de trăsura lui.

Atât foile franceze, cât şi dia-
rele celorlalte state sunt de con-
vingere, că atentatul acesta a fost
urzit şi pus la cale de anar-
chişti. Chiar şi cele mai radicale foi
parisiane vestejesc cu indignare
acesta fapt îngrozitoare a anarchiei,
dicându că politica n'are de-a face
nimic cu ea, căci „deoparte sunt
numai omeni cinstiţi, de altă parte
ucigaşi“.

Cu tote aceste împrejurarea, că
asasinul este un lucrător de nas-
cere italiană, a produs în masele
din oraşele franceze o fierbere, ce
se îndreptă în mod îngrijitor con-
tra Italiilor şi a Italiei.

Der ce vină pote avé poporul
italian, decă ucigaşul se numeşte
Cesario şi a fost născut în Ita-
lia? Cine e de vină decă acest
nenorocit s'a făcut un elta anarhis-
mului din Franca?

Ministrul Italiei şi-a esprimat
durerea, că acest om s'a născut
în Italia, dicându: „ne mângaiăm
cu gândul, că anarhiştii n'au pa-
triă şi că precum ei se lapedă de
patriă, așa şi patria se lapedă de ei.“

Cine pote însă calcula cu patimele
masselor, când aceste își află nu-
trementul într'un astfel de inci-
dent? Guvernul francez a luat
tote măsurile spre a împedeca acte
de violenţă faţă cu Italienii locuitori
în Franca din cauza atentatului, der
n'a reuşit decă în parte. Scirile
cele mai nou spun, că în Lyon,
în Paris şi în alte oraşe s'au in-
tēplat totuşi astfel de acte de
răsbunare contra Italienilor şi aceste
sunt, pentru moment, evenimen-
tele cele mai îngrijitoare, ce le-a
adus cu sine mörtea lui Carnot.

Sörtea a voit ca tocmai în
aceea dă să se întēple atentatul,
când Francesii şi Italienii serbau

aniversarea bătăliei dela Solferino.
În loc der ca această dă să apropie
cele două naţiuni, ea ameninţă să le
desbine şi mai mult, din causă, că
pumnalul ce a stins viaţa lui Car-
not, a fost purtat de mâna sacrilegă
a unui Italian.

Este foarte durerosă această in-
tēplare pentru Italia nu mai pu-
tină ca pentru Franca, şi este de
dorit ca marele congres, ce s'adună
ađi la Versailles pentru alegerea
noului preşedinte al Republicii, să
reuşescă a pune cărma în mâni
unui bărbat înţelept şi energic,
care să potă feri cu succes repu-
blica de urmările funeste ale pa-
timelor aţitate în sinul ei de per-
versitatea scopurilor anarhiste pre-
cum şi de curentele politice mili-
tante.

Nu numai interesul bunei în-
ţelegeri între cele două mari na-
ţiuni latine din apus, der interesul
libertăţii, ordinei şi al civilizaţiunii
Europiei întregi reclamă, ca regimul
Francei să afle câtă mai curându
mijlocul de a curma nemulţămirele
crescēde în popor şi opera distru-
gătoare a patimelor, cărora le dau
nascere aceste nemulţămiri, şi să
premēgă astfel cu esemplu sta-
telor celorlalte prin moralitate şi
dreptate.

Asasinarea lui Carnot.

Erî amă promis, că vom da amē-
nunte cu privire la asasinarea şi mörtea
tragică a preşedintelui republicii franceze,
Carnot.

Asasinarea.

Scim, că preşedintele, după ce a luat
parte la banchetul, ce s'a dat în onōrea
lui, a plecat cu ministrul-preşedinte
Dupuy şi cu prefectul Rivaud la reprezenta-
tia de gală dela teatru. Când preşedintele a
urcat trăsura, aglomeraţia publicului era
nespus de mare. Carnot urcă trăsura şi
în momentul, când era să plece, un
individ, care avea aparenţa de curier,
străbăt printre cordonul poliştilor şi i

succese a pune piciorul pe scara trăsuri
Individul — cum s'a mai spus — ținea
într'o mână o hără impăturată, ce se părea
a fi o petiţiă. Carnot, cređendu că aevea
e o petiţiă, întinse mâna după hără. În
momentul acesta atentatorul aruncă hără-
tia, cu drēpta scōse un pumnal, se arun-
că asupra victimei, o prinse cu mâna stângă
de grumađi şi implantă pumnalul până în
prăsele în Carnot. Preşedintele, tăcut, der
cu faţa schimosă de durere, căđu pe je-
tul trăsuri, er atentatorul strigă Ecco
(Eată).

Prefectul de Rhone, care şedea ală-
turi de Carnot, a fost în clar numai de-
căt, că preşedintele Republicii a căđut
jertfa unui atentat, sări îndată şi c'o pu-
ternic lovitură de pumnul culcă la pământ
pe miserabilul atentator.

Trăsura se opri, er prefectul Rivaud
şi generalul Borius, cutremurându-se de
grōză, vedură, cum preşedintele îngălbinesce
şi cade ca mort pe perna trăsuri. În
mare grabă nu-şi putură da sēmă de ceea
ce s'a petrecut, până când vedură o rađă
grōsă de sânge ținind din peptul lui
Carnot, care nu mai da semn de viaţă,
decăt printr'un horcăit adencu. Ochii
ii erau inchişi, vesta desfăcută. Cămaşa,
peste care atērna cordonul legiunei de
onōre, era totă sânge. O împunsătură de
pumnal i-s'a dat sub inimă, străpungēnd
şi plămăna, alta a rānit ficatul.

Pe patul mörţii.

Prefectul Rivaud a dat ordin
visitiunii să măie la palatul prefecturei. Car-
not stetea fără conscienţă, dat pe spate,
cu ochii inchişi în trăsura.

Într'aceea pe stradă, poporul mani-
festa într'una pentru Carnot; nime nu scia,
ce s'a petrecut. De-odată însă generalul
Borius se ridică în trăsura şi strigă mul-
ţimei:

— Contra preşedintelui republicii s'a
comis atentat miserabil!

Nu se pote descrie furia şi turbarea,
ce a cuprins pe popor la auđul acestor
cuvinte; alături cu furia creşcea din minut
în minut jalea şi durerea pentru trista
sörte a iubitelui preşedinte.

În fine trăsura sosi la palatul pre-

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Excursiuni la munte, făcute după anul 1889.

de
Ioan Turcu.

(3) (Urmare.)

3. Din Zernesc la Tămaş şi până la Ilărescu.

În 22 Septemvre 1890, dimineaţa la 7
ore, am plecat din Zernesc cu trăsuri
cătră Tămaş, pe la Plaiul fōiei şi pe
Bârşa Tămaşului în sus până sub plaiul
Tămaşului. Aci am încălecat şi apoi
totu călăr, ținēndu plaiul, care dela
vêrfu incolo duce de-a lungul frontierei
mai totu pe partea Romāniei, am trecut
peste Tămaşul mare, pe alu cărui vêrfu
este aşedat stēpul de frontieră cu Nr.
204. Pe la 1 oră d. a. am sosit pe mun-
tele Ciocanea, unde am şi prāndit.

Acum era şi în Tămaş totul pustiu,
nu mai erau nic omeni, nic vite, căci încă
cu vre-o 2-3 săptămāni înainte de acesta

coboriseră cu toţi dela munte. La o stānă
părăsită din Făgetul Caprei însă am vē-
dută un căne rămas acolo, care deşi
era lipit de fōme, bietul animal păđia
incă şi mai departe cu credinţă stāna, acum
părăsită, şi pustiul de acolo. Nu se mai
vedeau acuma în Tămaşu nic falnicii vul-
turi, cari pe timpul verei se țină aici
atāt de numeroşi. Se vedeau însă pe totă
intinderea muntelui forte multe şi estinse
rimături de porci sălbatici; din depārtare
în estinderi mari, se părea pământul, ca
şi când anume ar fi fost arat şi să-
pat.

Pe la 2 ore am plecat din muntele
Ciocanea, locul stēplului 205, pe partea
Romāniei Făgetul caprei, şi cătră 6 ore
sēra am sosit la vērful muntelui Ilăres-
cul, unde este aşedat stēpul de fron-
tieră 206, la isvorul cel mai îndepārtat
al Bârsei (groşetului.) Aci, pe partea Ro-
māniei, este muntele Comesul, care se es-
tinde până jos în Dimboviţa, ale cărei is-
vōre sunt încă în mare depārtare de aci,
sus pe muntele „Oticului.“ Aci, la vēr-
ful Ilărescului, era acuma zăpada grōsă;

aci am aflat pe fisolgăbirul Bele din
Şercaia, cu 5 gendarmi, cari au avut or-
din să aştepte comisiunea internaţională în
acest loc.

Ei făcuseră în partea de cătră Bârşa,
la marginea regiunei lemnului, o colibă,
tocmai în locul, unde au fost colibele nōs-
tre şi în an. 1888. În astă colibă am ră-
mas peste nōpte. Lucrătorii făcură in-
dată câteva focuri mari, în cari pocnau
cu întēpire lemnele de brad, er caii sub
paza a trei indiviđi, îi trimiserăm mai in-
jos la păşune, unde nu era zăpadă.

Cum steteam cu toţi la cină impre-
jurul focurilor, auđim de-odată un
urlet din pădurea Văcaria, de pe cealaltă
cōstă a Bârsei groşetului. După o mică
pausă, uritul urlet se repetă mai în apro-
piere, apoi se auđiră din mai multe părţi
asemenea urlete. Observăm, că sunt
lup mulţi. Ei au simţit caii la păşune.
Trebuie decă să se prindă caii şi să se lege
aici în apropierea focurilor.

Nic nu dīserăm însă bine acesta şi păđitorii
cailor se şi auđiau venind cu caii în sus
cătră noi; ei au sciut prea bine, ce va să

dică urletele auđite. Caii au fost legaţi
în apropierea focurilor. Urletele se repe-
ţiau totu mai des, totu mai în apropiere
şi totu mai multe, din văi şi de pe cōste,
aşa, că rēsona muntele în tote părţile.

Unii din lucrătorii făcură observarea,
că dihaniile, fiind acuma flāmande, vor
să dea năvală asupra nōstră. Vedēndu noi,
că în adevēru nu este glumă, deōrece se
auđiau urletele crişnitōre în nemijlocit
apropiere, așa că caii, tremurāndu, sforāiau
cu neastēpēru şi se sforāu a fugi, am
dat ordin să se descarce câteva focuri
din revolvere şi din puşci, la auđul cărora
fiarēle, spāriindu-se, au luat o la fugă in-
dērēt prin păduri şi uritul şi îngrozito-
rul lor urlet nu s'a mai auđit totă
nōptea.

Focurile au ars într'una până dimi-
nēta, căci era tare frig. Caii n'au mai
fost lăsaţi la păşune. Astfel petrecurăm
nōptea de 22 spre 23 Septemvre st. n. 1890,
aici, la vērful Ilărescului, între Dāmboviţa
şi Bârşa, afară din regiunea lemnului.

fecturei. Carnot era încă totuși fără conștientă. Borius, Rivaud și primarul din Lyon, care a fost avisat prin telefon, au ridicat cu multă grijă pe Carnot din trăsura, și l-au dus într-o odaie din etajul primu.

După câteva minute se prezentă cei mai renumiți medici din Lyon și după un scurt, consiliu au declarat, că rana lui Carnot este în cea mai mare măsură primejdioasă și că e neapărată de lipsă o operație. Medicii s'au și apucată îndată de operație, dăr abia Dr. Olivier atinse rana cu lanceta, Carnot se deșteaptă și dăse cu glas slab: *Mé dore tere!*

Vieta președintelui era imposibilă de mântuit. Medicii se apucară totuși a doua oră de operație, dăr în urma lărgirii măestrite a ranei, trupul lui Carnot răci și se părea, că clipa ultimă i-a sunat. Îi spălară picioarele cu apă caldă și-i frecară fruntea cu esențe tari de spirtuoase, ca să se deștepte. Elu se și trezi cam cătră miezul nopții și întrebă încet pe cei din jurul lui, că ce s'a întâmplat cu el. Chiama apoi la sine pe amiculu său Bonchard, primarul din Beaume, de care îl lega, de ani de zile, o sinceră iubire prietenească. Medicii promisă muribundului, că i-se va satisface rugărei, Bonchard însă n'a fost dus înăuntru, din cauză, că starea lui Carnot era desperată.

După miezul nopții sosi și arhiepiscopulu de Lyon, care dădu muribundului ultimele mângăeri religioase. Carnot aruncă o privire asupra capului bisericesc, apoi esclama încet:

— *Je m'en vais!* (Eu mă duc acum)

Unul dintre medici se plecă spre el și în ton mângăitor îi dăse:

— Amicii d-tale sunt aici, d-le președinte!

— *Prezența loru mă face fericit!* răspunse președintele nădușit.

Acestea au fost ultimele cuvinte ale președintelui Republicii franceze.

Scirea morții lui Carnot a făcut impresia grozavă asupra poporului adunat cu mii pe stradă și dinaintea palatului prefecturei. Murmur timpit și fioros se înălță spre cer, când unul dintre medici eși pe coridorul palatului prefecturei și dăse: *Carnot a murit!* Poporul injura, blăstăma și striga răsunare, și partea cea mai mare grăbi spre închisorea, unde a fost internat miserabilul atentator, ca să-l sfășie.

Asasinul.

Asasinul președintelui republicii franceze se numește *Cesario Santo Hieronimo*, este Italian de origine, ocupația brutar și de multă vreme e cunoscut ca anarchist periculos. Cesario petrece în Franca cam de 6 luni, stabilindu-se în orașulu Certe. Elu s'a născut în *Monte Visconti*, departamentul Milanu, în Italia. Când judele investigator l'a provocat, să-i comunice datele mai deaprope referitoare la persoana sa, elu ceru o hârtie pe care scrisse:

„Cesario Giovanni Corso duca di Genova, presso distinsissima famiglia Magni Francesco“.

Mai mult de atât nu au putut face să mărturisească.

După o telegramă din Milan a „Agenției Stefani“, ucigașulu lui Carnot este fiulu lui Antonio Cesario și Maria Broglio. În 1892 s'a alăturat la ceta anarhiștilor și dimpreună cu alți doi anarhiști periculoși, a voit să edea un diaru în Milanu, care să reprezente ideile anarhiștilor individualiști.

Scirea atentatului în Paris.

În capitala Franciei scirea despre atentatul contra lui Carnot a ajuns în 24 Iunie s'era la 10 ore. Ea a deșteptat panică indiscrptibilă și nimeni nu voia să-i dea credință în început. Mii de omeni năvăliră în redacțiile ziarelor.

Fața Parisului s'a schimbat momentan. Marele public, care se reîntorcea acasă, în bună voie, cântându și glumindu, dela excursiunile de Duminecă, la aușulu înflorătoarei sciri s'a intristat de-odată și se părea, că întregă populația Parisului a

devenit o singură familie îmbrăcată în doliu și stăpănită de cea mai adâncă durere. Tote cafenelele, tote restaurantele și locurile publice s'au golit, ca la un semn dat.

Foile franceze din Parisu au apărut în doliu și vorbesc în cuvinte dureroase despre atentat și despre mărtea iubitului președinte.

Gvernul francez.

La aușulu tristei vești, *Casimir-Perier*, care petrecuse s'era la conțesa Greffuchel, urcă îndată o trăsura și merse în palatulu Bourbon, unde a primit scire autentică despre asasinat.

Președinții Senatului și ai Camerei s'au intrunit la un consiliu în dimineța zilei de 25 Iunie, la ministrulu de interne. Totu atunci ministrulu de resboiu a dat ordinu, ca întregă armata să fiă gata.

Toți marii ambasadori, senatorii și deputații au mers la palatulu Elysée, ca să-i înscrie numele.

În cameră *Casimir-Perier*, în mijloculu unei tăceri sărbătorești, ceti scrisorea ministrului președinte Dupuy, despre mărtea lui Carnot. După cetirea scrisorei, *Casimir-Perier* declară, că camera și Franca se alătură la cuvintele mișcătoare ale lui Dupuy, scrise în memoria lui Carnot. Acumă sosită ora jalei — dăse *Perier*. Să ne plecăm cu ochre înaintea mormântului, unde și-a aflat sfârșit o vieta devotată patriei și republicei.

Congresul electoral.

Deputații și senatorii francezi se întrunesc adă la amădi în Versailles, ca să aleagă un nou președinte. În generalu se crede, că cele mai multe voturi le va primi *Casimir-Perier*. Cu toți sunt conșcii de aceea, că în împrejurările actuale e lipsă de-o mână puternică și că nimeni nu va pași cu atăta putere în contra anarchismului, decât actualulu președinte alu camerei, *Casimir-Perier*.

Republicanii guvernamentali au ținut o conferență (120 deputați), în care au candidat unanim pe *Casimir-Perier*. Radicalii și socialiștii voru vota pentru *Brisson*. Frațiunile mai mici încă își au candidații lor.

Doliulu Italiei.

Scirea asasinării lui Carnot a produs mare senzație în Italia. Gvernulu italianu a ordonat, ca pe tote edificile publice ale țării să se arboreze stindarde negre.

În ședința dela 25 Iunie a camerei, ministrulu președinte Crispi, adăncu mișcatu, a dăsu, că Carnot a cădutu jertfa unui pumnal criminalu, care *sp e marea durere a Italianilor, este Italianu*. Ne mângăie însă gândulu, că anarchiștii n'au patriă. Camera, care reprezintă națiunea, simte legătura cea mai strinsă de simpatie și amicitie față cu națiunea vecină, și asupra tristei pierderi, ce-a îndurat Franca.

Vorbind apoi președintele, exprimă via durere, ce-o simte Italia, pentru doliulu ce-a cuprinsu pe Franca, doliulu, care este și alu Italiei. A propus apoi, ca în semn de doliu, să se ridice ședința.

După ședința toți ministrii, deputații și senatorii au mers în corpore la ambasada franceză, să-i înscrie numele.

Tota elita Romei a urmat acestu exemplu. Bursele din Milanu, Florența, Turinu și Roma sunt închise în semn de doliu.

Condolențele monarhilor.

Împăratulu Germaniei a trimis următoarea depeșă de condolență, la adresa soției lui Carnot:

Împărătesa și eu, adăncu mișcați de scirea fioroasă, ce-a sosit din Lyon, te rugăm să fi convinsă, că în momentulu acesta simpatismu și compătimimă pe deplină cu D-vostră. D-deu să vă dea putere pentru a suporta lovitura teribilă. Președintele Carnot a murit în modu vrednicu marelui său nume, ca un ostaș pe câmpulu de onore.

Wilhelm.

Regele Italiei a trimis următoarea depeșă de condolență:

Lovitura, ce-a ajuns pe soțulu D-tale, a umplut de adăncă durere deodată și inima mea și a reginei. Fapta criminală nu mai puțin rănesc pe Italia, decât pe Franca, și țera mea se alătură pe deplin la doliulu D-Tale. Nică odată n'am fostu mai sigur, ca adă, că talmăcesc adevăratele sentimente ale Italiei.

Umberto.

Mărtea lui Carnot și tripla alianță.

Din Berlin se telegrafiază cu data de 25 Iunie, că în totu decursulu zilei s'a făcut un viu schimb de depeși între membri triplei alianțe, asupra evenimentelor politice, ce se așteptă în Franca din incidentulu morții lui Carnot. Se crede, ca sigur, că viitoru președinte va fi ales *Casimir-Perier*.

Transportarea cadavrului la Paris.

Osămintele lui Carnot au fost transportate la Parisu, în noțtea de 25 spre 26 Iunie. Convoiu până la gara Lyon era compus din 700,000 omeni. După ce arhiepiscopulu și-a sfârșit rugăciunea, coșciugulu a fost ridicat pe olafetă de tunu. Mulțimea, cu capetele descoperite, aștepta trecerea coșciugului. Trecându coșciugulu, mulțimea a erupt în strigătele de „*Răsunare!*“ „*Răsunare!*“ Riri de lacrimi s'au versat.

Cadavrulu a ajuns în Parisu la 3 ore dimineța. Stradale erau înțesate de lume, cu capetele descoperite. Coșciugulu a fost așezat în palatulu *Elysée*.

SCIRILE ZILEI.

— 15 (27) Iunie.

Noul ministru de resboiu român. D-lu generalu *Poenaru* lu, șefulu marelui statu majoru, a fost numit ministru de resboiu. Noul ministru a și prestat în mâinile Majestații Sale Regelui, jurământulu.

— 0 —

Curtea română la Sinaia. Luni la orele 12 și 50 m., M. S. Regele și A. A. LL. RR. principele Ferdinand și principesa Maria, au plecat la Sinaia, unde își vor lua reședința de vară. La gară au fost toți d-nii miniștrii aflați în capitală, ofițerii superiori ai garnisonei București, d. M. Deșliu, prefectulu poliției capitalei, d. Kalenderu, administratorulu domeniilor Coronei, și mai multe persoane notabile din capitală. M. S. Regele va locui în Sinaia până la 5 ale lunii Iulie, când va pleca direct spre Neuwied și de acolo împreună cu M. S. Regina, la băile dela Ragaz, din Tirolu.

— 0 —

Starea reginei României. „Țara“ scrie: Ultima corespondență primită din Neuwied, ne anunță, că multă dorita noastră Soverană este în cea mai perfectă sănătate. Majestatea Sa, mai veselă și mai sănătoasă ca ori când, face dese și lungi preumblări prin împrejurimi. Zilele trecute Majestatea Sa a primit visita mai multor persoane înalte, între car și pe unul din membrii familiei domnitoare din Suedia, precum și pe unul din principii Danemarcei. Pe acolo se așteptă, ni-se spune, în curându visita principelui Carol de Hohenzollern, precum și a principelui de Saxa-Coburg-Gotha. Soșirea M. S. Regelui nu este încă definitivă fixată; ea va avă locu, probabil, pe la începutulu lunii Iulie, când dorita Soverană va părăsi Neuwiedulu. Dela Neuwied, după cum am publicat deja, Maj. Sa se va duce împreună cu M. S. regele se facă mai multe visite membrilor familiei regesci, între car principesei mame de Hohenzollern și principelui Leopold la Sigmaringen, A. A. LL. ducelui și ducesei de Saxa-Coburg-Gotha, și după câte se vorbesce, dămă însă scirea sub rezervă, și M. Sa împăratului Wilhelm alu Germaniei. Timpulu în Neuwied e admirabilu. Loculu unde M. M. LL. regele și regina vor face băile, nu e încă definitiv fixat, dăr după cât se spune, Majestațile Lor vor merge totu la Ragaz.

— 0 —

Accidentalul ministrului de resboiu. Din Brzezany se anunță, că în 23 l. o. s'au ținut în împrejurimea de acolo deprinderi de arme, la car luară parte arhiducele Albrecht, ministrulu de resboiu *Krieghammer* și șefulu statului majoru, baronulu Beck. Cesti doi din urmă, după finirea deprinderilor, se întorsă într-o birjă spre oraș. Trecându trăsura pe lângă o musică militară, ce cânta, caii birjei se spăriară și o apucară la fugă. Amândoi generali dimpreună cu vizitiulu cădură într-un șanț. Ministrulu *Krieghammer* suferi o ruptură de braț, ér bar. Beck contuziuni mai ușore. Numai decâtu fú chiamat operatorulu Dr. Link din Lemberg, care constată, că ruptura de braț a ministrului nu va avă urmări mai grave, brațulu însă nu și-l va puté mișca timpu de mai multe săptămâni.

— 0 —

Exposiția artiștilor din București. Cetim în „*Românulu*“: Duminecă, ora 11 jum., M. S. Regele, însoțit de A. S. Principesa și principele moștenitoru, au vizitat exposiția artiștilor în viață dela Ateneu. M. S. a fost întâmpinat de d-l Stăncescu și o bună parte dintre pictorii esposanți, ce se găseau de față. Visita a durat o jumătate de oră. M. S. a făcut câteva cumpărări și anume: dela d. Branu un pastel; tabloul intitulat „în crășma“ alu d. Vermont; un tablou de marină alu d-lui Voinescu și unul reprezentându un buchetu alu d-lui Alpar. Cu ocazia cumpărării pastelului d-lui Branu, M. S. s'a întreținut câte-va minute cu acestu din urmă, interesându-se despre studiile și pozițiunea sa actuală. D. Branu este primul pictor transilvănean, care espune la noi în țară. A studiat în Parisu, München și Roma și cu tote că se află printre cei mai tineri, ni-se presintă totuși în exposițiunea anului acestuia mai productiv de cât oricare. Pastelulu a atras dela prima vedere atențiunea M. Sale. M. S. a binevoit apoi a adresa câte-va cuvinte mai multora dintre artiștii, ce se aflau prezenți.

— 0 —

Retragerea banilor vechi din circulație. Se asigură, că proiectulu de lege privitoru la retragerea din circulație a celor 200 milioane flor. bancnote de stat, va fi câtu de curându sancționat, după care fără amânare va și fi pus în aplicare. Încă în decursulu acestei săptămâni se va da o ordinațiune cu privire la retragerea din circulație a pieselor de argint de câte 20 cr. și a celor de aramă de câte 4 cr. Din cele dintău au fost în circulație vre-o 18 milioane, dintre car însă cassierile statului au și retras din circulație vre-o 7 milioane. Din piesele de aramă de câte 4 cr. au fost în circulație cu totulu 1.99 milioane, dintre car până acum s'au retras din circulație 200,000.

— 0 —

Bombă la Budapesta. Unu neguțatoru săracu din Budapesta, care se ocupă cu cumpărarea și vânzarea de vechituri, a cumpărat zilele acestea diferite obiecte de fier vechiu, dela mai mulți inși. Obiectele le-a dus la magazinulu său și, când era să le clasifice, găsi printre ele o cutie ovală, de color galbenă, grea și proșdută cu mai multe găuri. Neguțatorulu nu scia ce pōtose fi și voi să sfarme cutia cu ciocanulu. Abia dete însă odată cu ciocanulu și cutia explodă, făcându unu sgomotu colosalu. Pe neguțatoru îl trânti la pământu, ér mâna dreptă, în care se afla ciocanulu, i-o rani gravu. Poliția a pornit aspră cercetare.

— 0 —

Nou comandant de corp în Iosefstadt a fost numit, în locul prințului Croy, F. M. L. Merta.

— 0 —

La universitatea din Viena, facultatea de medicină, s'au sistat de cătră decan prelegerile clinice, din cauză, că studenții mediciniști au făcut alaltă-eri demonstrațiuni în contra profesorului Nothnagel. Rectorulu universității i-a amenințat pe stu-

denți cu cele mai aspre pedepse disciplinare, în casă, decât acele demonstrațiuni se voru repeți.

- o -

O căsătorie senzațională. Din Nitra se scrie, că în tinutul acela a produs mare senzație căsătoria contelui Pongrácz Adolf, mare proprietar, care s'a cununat cu fiica acesteia cu fiica unui păpușar sermană, numită Susana Bioler.

- o -

Musica militară va cânta mâne pe promenadă la 5 ore p. m. următoarele piese: 1. Lötzi: „Tripla alianță“, marș; 2. Herold: Ouvertura la „Zampa“; 3. Berté: „Es war einmal“, vals; 4. Liszt: A II-a Rhapsodie ung.; 5. Schubert: „Am Meer“; 6. Komzak: „Für lustige Leut“, potpourri.

Correspondența „Gaz. Trans.“

Iași, 11 Iunie v. 1894.

Stim. d-le Redactor! Astăzi am ajuns să nu mai avem nici siguranța poștii, îndată ce scrisorile au trecut prin Predeală, s'au Suceava. Mandatele poștale, în loc să fie duse la destinație, sunt duse la autorități.

Așa este cazul de curând întâmplat, cu un mandat poștal, pe care l'am trimis la Năsăud înainte cu vreo 12 zile. Suma colectată era destinată pentru ajutorarea unor țărani din Năsăud, ale căror case au ars în primă-veră acesta. Mandatul, în loc să se dea comitetului instituit pentru ajutorarea incendiștilor, a fost dus la subprefectură (vice-spanul).

Deșteptul sub-prefect a crezut, că banii aceștia s'au trimis pentru alte scopuri și a hotărât, ca suma aceasta să fie sequestrată. N'au folosit nimic din depozitele, ce le-au făcut membrii din comitet, dîcîndu, că ei au apelat la toți cunoscuții, ca să facă colecte pentru ajutorarea nenorociților.

De aci se poate vedea, că de negră este inima Maghiarilor șovinisti, că te împedea să ajuți pe un frate al tău, care din cauza unui incendiu a ajuns la sapă de lemn, numai și numai pentru că aceste parole sunt din România.

Am și reclamat această sumă, îndată ce mi-s'a comunicat abuzul autorității ungurești.

Trebuie să amintesc aci un fapt: Când am depus banii la oficiul poștal din Iași, un domn funcționar mă întrebă, ore lăsa-vor Ungurii, ca mandatul să ajungă la destinație? Eu i-am răspuns, că da, căci nu credeam să ajungă până la atâta răutate, nefind această o afacere politică, ci o datorie creștină să fiă-cărui om, de a ajuta pe un nenorocit.

Ași, ce spui domnule — imi dice funcționarul — șovinisti unguri nu mai au nici inimă, nici minte, în creștinism o să-i trimită Europa la casa nebunilor!!

Acum vedu, că funcționarul a avut dreptate.

N'au decăt să continue domni Unguri tot înainte pe calea apucată, căci toate aceste acte se vor adăoga la dosarul lor.

R. Ionașcu.

Foile germane despre Carnot.

Foile germane din Berlin și de prin provincii își exprimă simpatia lor față cu persoana lui Carnot, laudă meritele lui pentru consolidarea internă a Franței, și amintesc întâmplarea, că ziua atentatului coincide cu ziua luptei dela Solferino.

„Nord. Allg. Zeitung“ dice: Indignarea, durerea și scârba, de care astăzi sunt plini toți Francesii, se simte în același mod de toți cei înțeleși problemele mari, ce astăzi mai mult ca orî și când au de împlinit interesul de stat, civilizațiunea și umanitatea.

„National Zeitung“: Tote poporele culte se pot astăzi uni în aceleași simțăminte de doliu și indignare, de cari este plină Franța. Și Germania simte ast-fel, despărîndu, tot ce stă despărîtor între ambele națiuni. Decă ucigașul este anarchist, atunci din nou se va naște întrebarea, ca

să se ia mai mult, ca orî și când, măsurî în singuraticele țeri contra acestor inimi ai nămului omenesc, s'au se proceda contra lor prin reuniuni internaționale?

„Vossische Zeitung“: Nimic n'ar fi mai nebunesc lucru, de cât a pune o crimă în spatele unui popor. Cu tôte că patria asasinului este Italia, totuși poporul italian nu are nimic comun cu atentatul, ci îl desprețuește, cum îl desprețuesc tôte poporele culte. Natiunea germană încă nu pôte reține expresiunea de adencă compătimire pentru pierderea, ce a suferit-o Franța prin mărtea capului ei.

„Tagblatt“: Departe de granițele Franței voru sci să stimeze durerea unei națiuni, care jalește astăzi la catafalcul conducătorului ales de dēnsa.

„Kölnische Zeitung“: Intrēga lume civilizată este înspăimantată și indignată la auzul, că erî nopte a cădutu victimă sorții neprevăzute o persoană simpatică, ce sta în mijlocul vieții publice a unui mare popor cult. În totu locul va aduce lumea civilizată tributul său de înaltă stimă și de adencă jale lui Carnot, care a cădutu victimă pumnalului unui tineru Italian în ziua aniversării luptei înfrățite italo-franceze, și scurtu timp după-ce reprezentanții Italiei și-au exprimat față cu bărbății politici franceși, dorințele de prosperarea Franței.

Alegeri municipale.

Dela Făgăraș, 24 Iunie n. 1894.

În 19 Iunie n. c. s'au făcut alegerile municipale în două cercuri ale comitatului nostru: alți Lisei și alți Voilei.

La Lisa au reușit Iosif Cațaveiu și preotul Negrea. Candidații Jidano Maghiarilor au fost: solgăbirul Ruszu, dirigintele școlară Siche Stanislav și notăreșelul Bica János; dintre aceștia trei, a reușit numai cel din urmă.

La Voila s'au prezentat la urmă 80 alegători. Dintre 80 de voturi ale acestora, 78 le-a căpătat candidatul Dr. Șerbanu, deputat dietal, er restul de două voturi s'au împărțit frățesc între „Măria Sa“ fișpanul Guido Bauszner și neorosticul „Ioan Rusu, capelmaister de muzică în Făgăraș“.

Se vede așa-dér, s'au că d-lu fișpan a început a-și apropia încrederea poporului, s'au că alegătorii au făcut această în speranță, că o alegere, în care și d-lu fișpan e pus în combinație, nu va mai fi nulificată.

Trebuie să însemnă adencă, că mai multe alegeri au fost nulificate din simpla cauză, că a reușit d-lu Șerbanu. De astădată încă s'au încordat Jidano-Maghiarii și au făcut tot ce li-a stat în putință pentru a zădărnici reușirea d-lui Șerbanu. Încercările lor însă n'au succedut. D-lu fișpan Bauszner și cu soțulu său, țiganul lăutar, au rămas buzați.

De sigur, că în urmă această erăși vor căuta „domni“ după motive de anulare, ca să scape de Dr. Șerbanu.

- i. -

Noul președinte al Bucovinei.

Contele Goës a luat în seamă conducerea guvernului țerii din Bucovina. Joi s'au prezentat înaintea noului șef funcționarilor guvernului, sub conducerea consilierului Stroner, care a asigurat pe cont că și vor căștiga mulțămirea lui deplină.

Contele Goës a răspuns: Luând în seamă oficiul încredințat mie din grația Majestății Sale, v'au mulțămesc înainte de tôte pentru cuvintele sincere adresate mie prin domnul consilier în numele d-vostre și v'au salut din inimă, ca pe colaboratorii mei în oficiu. Nu mă simt necesitată a desvolta în ce sens calculez la sprijinul d-vostre; e destul să dîc, că administrarea politică în această țară, tocmai așa ca și în celelalte țeri, trebuie să fiă conștientă, dreaptă și strict obiectivă, că legile și ordinațiunile sunt a se aplica fără considerare la confesiune, naționalitate, stare, s'au avere a părților interesate, și că fi-

care, micu său mare, în aceeași măsură să se bucure de scutul legilor, der totu în aceeași măsură să și respecteze legile. Prin o astfel de administrare autoritatea și influența oficiilor administrative se va spori de sine.

Cu aceste însă datorința noastră încă nu este împlinită; funcționarul politic, ales în funcțiune esecutivă, să nu fiă numai un ocrotitor conștient al legii, el trebuie să fiă și un amic sincer și consultator binevoitor al populațiunii, mai ales a acelei părți, care nedispunend de o cultură corespunzătoare și mijloce materiale suficiente, este avisată la sprijinul stărin. Relațiile personale între mine și d-vostre aș dori să devină sincere și cordiale, și împlinirea dorințelor d-vostre să nu fiă chizășită prin subordonare sau supraordonare și stricta disciplină, ci prin motive mai înalte, adencă prin credința și supunerea neschimbată și comună nouă tuturor către Preagrațiosul nostru Împărat și domn și înainte de tôte, ca să se manifeste prin o activitate desinteresată și zelosă în serviciul preșăinalt.

Așăder domnilor să începem lucrul cu puteri unite, fiă care în cercul datorințelor sale, și ca servitor credincios al Majestății Sale Preagrațiosului nostru Împărat să lucrăm pentru binele imperiului și al țerii, a cărei administrare este încredințată.

Joi, contele Goës a vizitat pe Eminența Sa I. P. S. Mitropolit Dr. Silvestru Morariu, pe mareșalul Lupul, membrul comitetului țerii Br. Nicolae Mustatza, primarul de Kochanowski, președintele tribunalului țerii, cav. de Wessely, cons. sup. de finance Kockstein, directorul sup. al poștelor Lier, colonelul de Thüngen și pe d-lu Dr. Rott.

Vineri au avut loc la contele Goës recepțiunile reprezentanților diferitelor confesii, oficiilor și a deputațiunilor. Eminența Sa I. P. S. Mitropolit, împreună cu întregu consistoriu, a binevenat pe noul conducător asigurându-l, că Bucovina, deși e departe de centrul împărăției, se simte strîns legată de el. Eminența Sa a cerut ocrotirea noului șef pentru credincioșii bisericii gr. or. din Bucovina, cari cum în trecut, așa și de acum înainte vor fi credincioși supuși ai Majestății Sale Împăratului.

Noul șef a mulțămît Eminenței Sale pentru binevenare, asigurându că este convins de lealitatea Eminenței Sale, a consistoriului și credincioșilor gr. or. D-sa nu va înclăsa de a urmări cu desosebită atențiune interesele îndreptate ale bisericii gr. or., cari sunt de mare importanță în Bucovina.

S'au mai prezentat: Mareșalul țerii Lupul, președintele tribunalului Wessely cu procurorul Kuhnen și consilierii de tribunal, directorul poștelor Lier, procuratorul de finance Dr. V. Korn, primarul Kochanowski cu viceprimarii, Baron N. Mustatza, în numele comitetului țerii, consilierul Wislocki, cons. de finance Kockstein, cons. silvic Krutter, presbiterul evanghelic, cons. cultului israelit, camera de comerț, bursa.

Totu în această di — spune „Gazeta Bucovinei“ — noul șef a vizitat pe consulul regal al României d-lu St. Stamatiade, pe consulul imperial rusesc d-lu Gorianow și pe magnificența sa rectorul universității „prof. Dr. F. Kleinwachter.“

Atentate asupra capilor de stat.

Secolul nostru este avut de omoruri și atentate, ce s'au comis asupra capetelor încoronate și regenților. Între domnitorii, cari trăiesc și astăzi sunt puțini aceia, contra cărora se nu se fi îndreptat armă ucigașă. De șese-ori le-a succedut mînilelor asatine, s'au ajuns scopul și s'au omore victime.

Dintre aceste șese atentate cadu pe Rusia două: la 23 Martie 1801 a cădutu țarul Paul I victimă unei conjurațiuni de nobili și la 13 Martie 1881 a fost om-

ritu țarul Alexandru II prin bombe, pe când se plimba cu trăsura pe stradele Petersburgului.

Dintre președinții americani au cădutu doi victime atentatelor. La 14 Aprilie 1865 a fost pușcat venerabilul președinte republican Abraham Lincoln de un american de sud, fanatic, Booth, în logia teatrului din Washington, chiar când din fericire se finise resbelul de secesiune și Negrii își căpătaseră libertatea. La 2 Iulie 1881 a făcut Gaiteau atentatul asupra președintelui nou ales Garfield, în urma căruia acesta și muri în 19 Septemvre.

În 10 Iunie 1868 fu omorit de Radanoviceni principele Serbiei Mihail III. La 9 Octomvre 1831 a fost pușcat președintele Greciei, pe atunci stat liber, Capo d'Istrias.

În republicele din sudul și centrul Americii de mai multe-ori au fost omoriti președinții.

Numerose sunt atentatele, cari n'au succedut, s'au fost descoperite înainte de-a se comite. Intemeiatorul imperiului german Wilhelm I. a fost de trei-ori amenințat de mână ucigașă, și adencă la 14 Iulie 1861 în Baden-Baden de Oskar Becker, la 11 Mai 1878 de Maximilian Hödel și la 2 Iunie 1873 de Dr. Nobiling în Berlin. Cestă din urmă atentat a avut ca urmare o rană, de care a suferit împăratul timp de mai multe luni. Numeroase atentate s'au făcut asupra țarului de mai înainte și asupra celui de acum. Contra regelui Italiei și a reginei Victoria din Anglia s'au făcut de repește-ori încercări de atentate.

Sciri telegrafice.

Mărtea lui Carnot.

Paris, 26 Iunie. Abia acum s'a aflat, că ministrul-președinte Dupuy a ținut multu timp în secret mărtea lui Carnot. Dispozițiunea aceasta s'a luat din motiv, ca să se dea astfel ocași consulatelor italiene de-a se îngriji de pază.

Berlin, 26 Iunie. Unu viu schimb de depeși se face între Berlin și Paris cu scop, ca guvernul franceș să facă totu posibilul a delătura pericolele, ce amenință pe străini din Franța.

Lyon, 26 Iunie. Tôte prăvăliile și localurile publice, cari pörtă inscripții străine, au fost sparte de poporul esacerbat. Câte-va prăvălii italiene au suferit nimicire totală. În decursul zilei de ieri, au fost arestați 300 de indiviți.

Toulon, 26 Iunie. Între matrosii franceși și muncitorii italieni a fost aseră o mare ciocnire. Un muncitor italian a năvălit unu cutit asupra unui matros franceș, der soții acestuia au sărit în apărarea lui și au bătut de marte pe Italianu.

Lyon, 26 Iunie. Ași nopte au fost jăfuite alte 40 de prăvălii italiene. Demonstrații au pētruns în incinta expoziției, și au sdrobotit tôte obiectele italiene espuse.

Paris, 26 Iunie. Ași nopte 3 Italiani au fost strēpunși de marte cu cuțite și mai mult au fost răniți gravu. Se așteptă proclamarea stărei de asediu în mai multe orașe.

Paris, 26 Iunie. Guvernul a fost recercat, ca în onorea lui Carnot să se țină doliu național și pe președinte s'au îngrope în Pantheon. Imormentarea va fi Sămbătă sau Duminecă. Probabil, că împăratul german va fi reprezentat la imormentare prin prințul Frideric de Hohenzollern și prin doi adjutanți generali.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Gregoriu Maiord.

Cursul la bursa din Viena.

Din 25 Iulie 1894.

Table with 2 columns: Item (e.g., Renta ung. de aur, Oblig. cail. fer. ung.) and Price.

Cursul pieței Brașov.

Din 26 Iulie 1895.

Table with 3 columns: Item (e.g., Bancnote rom. Cump., Argint român.), Price, and another Price.

Dr. Sterie N. Ciurcu

VIENA, IX Pelikangasse Nr. 10

Cabinetul de consultațiune cu celebri-tățile medicale și cu specialiștii dela facultatea de medicină din Viena.

Consultațiuni și prin corespondență.

De închiriat.

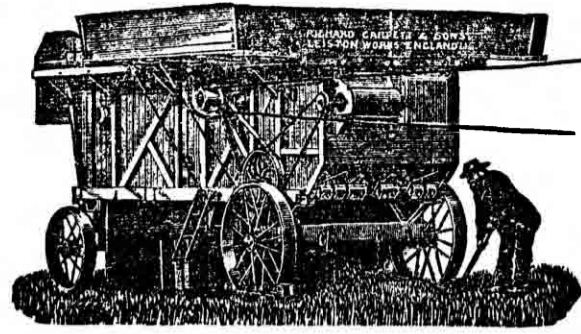
Casa din suburbiul Scheiu (Cacova de sus) Nr. 290 întocmită pentru

Cârciumă și prăvăliă, la care se află cuptor pentru coptu pâne și alte întocmiri trebuincioase pentru cârciumă și prăvăliă, se poate închiria, începând dela Sft. Mihaiu a. c.

A se adresa la dlă STERIE STINGHE, Brașov, piața Prundului Nr. 18.

Numere singuratică din „Gazeta Transilvaniei“ a 5 cr. se pot cumpăra în librăria Nicolae Ciurcu.

PAUL KOTZO, ingineru civilu, Budapesta, VIII. Uellöerstrasse Nr. 18.

Garnitură de treerato cu abur pe stiftură, de 2 1/2, 3, 3 1/2 și 4 puteri de cai.

Mai departe garnitură de treeratu cu abur pe sine de 4, 5, 6, 8, 10 și 12 puteri de cai, cu Ventilatoru dedesubtu, cu

aparate lungi pentru scuturatul paelor și cu clururi extraordinar de mari și cilindru de sortat

Locomobile-Compound

dela R. GARRETT & SONS,

neintrecute, economie de 40% la materialul de arsu.

Mașini Brandforder pentru cositul bucatelor cu aparat, pentru legatu snopi, recunoscute de cele mai bune.

Greble originale americane, cu prajina combinata pentru unu seu doi cai. Mai departe mașini de semă natu în rându și ori ce alte mașini și unelte agricole.

5-6.

Anunciuri

(inserțiuni și reclame)

Sunt a se adresa subscrisei administratiunii. In casul publicării unui annciu mai mult

de odată se face scădementu, care cresce cu catu publicarea se face mai de multe ori.

Administrațiunea „GAZETEI TRANSILVANIEI.“

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale caili ferate de stat r. u. valabilu din 1 Maiu 1894.

Budapesta-Predeal

Large table showing train schedules between Budapest and Predeal, including train numbers, departure/arrival times, and station names.

Cucerdea-Oșorheiu-Regh.-săs.

Table showing train schedules between Cucerdea, Oșorheiu, and Regh-sas.

Budapesta, gara de vest-Rușava-Vêrcerova

Table showing train schedules between Budapest West Station, Rusava, and Vercerova.

Budapesta-Arad-Teiuș

Table showing train schedules between Budapest, Arad, and Teius.

Nota: Orele insemnate in stanga statiunilor sunt a se ceta de susu in josu, cele insemnate indrepta de josu in susu. Numerii in cadrati cu linii mai negrii insemnaza orele de nopte.